ضد سرمایه‌داری

اِما بِرچام و جان چارلتون

مترجم: حسین اقبال طالقانی

انتشارات آزادمهر

اما بیرجام و جان چارلتون
ضد سرمایه‌داری اما بیرجام و جان چارلتون ترجمه حسین اقبال طالقانی
تهران آزادمهر ۱۴۰۳
شابک: ۳-۳۴-۷۸۸۳-۶۲۲-۹۷۸
فهرست نویسی: فیپا
عنوان اصلی : *anti capitalism*
واژه نامه: سرمایه‌داری، جهانی شدن، جنبش‌های مخالف، چارلتون، جان
کتابخانه ملی ایران ۸۳-۳۲۰۵۸م

انتشارات آزادمهر ۰۲۱۸۸۸۴۸۶۱۶
نام کتاب: ضد سرمایه‌داری
نویسنده: امابیرچام و جان چارلتون
مترجم: حسین اقبال طالقانی
نوبت چاپ : دوم ، اول ناشر ۱۴۰۳
شابک:۳-۳۴-۷۸۸۳-۶۲۲-۹۷۸
قیمت:۳۸۸۰۰۰ تومان
شمارگان:۱۰۰۰
آدرس: تهران، خیابان کریم‌خان، خ میرزای شیرازی، کوچه چهار، پلاک ۱۶

فهرست

پیش‌درآمد ۷
پیشگفتار ۱۱
موضوعات ۱۵
جهانی‌سازی تحت رهبری شرکت‌ها ۱۷
گات ۳۷
دیون ۵۷
محیطِ زیست ۷۳
نیروی کار ۸۹
زنان ۱۰۳
انحصارات دارویی ۱۱۵
غذاهایی با مواد اصلاح شده ژنتیکی ۱۳۹
جنگ ۱۵۵
مهاجرت ۱۶۹
مناطق ۱۸۱
آمریکای لاتین ۱۸۳
آمریکای شمالی ۱۹۳
اروپای غربی ۲۰۹
خاورمیانه ۲۲۳
آفریقا ۲۳۷
روسیه و اروپای شرقی ۲۵۳
چین ۲۶۷
هندوستان ۲۷۹
شرق آسیا ۲۸۹

استرالیا، نیوزیلند و ملانیزیا ۳۰۷
فعالین ۳۲۱
راهنما ۳۲۳
اتحادیه‌ها ۳۵۹
دانشجویان ۳۷۳
آنارشیست‌ها ۳۹۳
سوسیالیست‌ها ۴۰۱
مبارزات و رویدادها ۴۱۱
روز شمار مبارزات ضدسرمایه‌داری ۴۱۳
مبارزه ۴۱۷
آینده ۴۶۵
اکنون در چه مرحله‌ای قرار داریم ۴۶۷
مؤخره ۴۸۵
فرهنگ اختصارات انگلیسی . فارسی ۴۹۱

به گمانم واقعاً در حال جنگ باشیم.
دشمن ما کل نظام مبتنی بر شرکت‌ها است. هدف این نظام شرکتی، خواه شرکت‌های مالی یا صنعتی، این است که تا زمانی که می‌خواهد پول در آورد قادر باشد هر جا دلش بخواهد برود، هر چه دلش بخواهد ، هر گاه بخواهد و هر چقدر که بتواند تولید کند. هدف کسب سود است و هر اقدامی که به این هدف یاری رساند مطلوب است و هر اقدامی که در برابر آن قد برافرازد نامطلوب.
اگر دشمن همین شرکت‌های چند ملّیتی باشند که به دنبال نظارت کامل هستند، به گمانم پُرواضح است که واکنش ما نیز باید جنبه‌ای فراملی داشته‌باشد و گروه کثیری از مردم را در برگیرد. ما توتالیتاریسم نمی‌خواهیم و دنبال چنین هدفی نیستیم. ما خواهان دموکراسی بین‌المللی هستیم. امّا اگر سودای دست‌یابی به چنین دموکراسی را داریم، مجبوریم به خاطر یک‌دیگر مبارزه کنیم. همه‌ی ما در معرض تهدید هستیم. اگر یکی برای همه و همه برای یکی مبارزه نکنیم، یکی یکی هدف قرار می‌گیریم.
امروز اگر شما می‌جنگید و من می‌خواهم شما را متقاعد سازم که در حال جنگ هستیم باید به این نیز بیاندیشید که متحدان شما چه کسانی هستند. آیا دولت‌های ما متحدان ما به‌شمار می‌آیند؟ با کمال تأسف باید بگویم دولت‌های اندکی در این نبرد ما را یاری می‌کنند. یک دولت دایمی وجود دارد که دولت شرکت‌های صنعتی مالی است. هر چند وقت یک‌بار به ما اجازه می‌دهند مردان شیک‌پوشی را برگزینیم(و آن‌ها عمدتاً مرد هستند) که دست‌نویسی را برای دولت دایمی می‌خوانند.
به نظر می‌رسد که دولت مرگ خود را می‌پذیرد. دلیل آن را نمی‌دانم. ما با این تضاد در جریان مبارزه‌ی ضد موافقت‌نامه‌ی چندجانبه در خصوص سرمایه‌گذاری(MAI) جنگیدیم. چرا دولت ما آماده بود همه چیز را رها کند و چیزی عایدش نشود؟ تنها پاسخی که می‌توانست به ذهنم برسد ۱۵۰ سال پیش در سندی آمده‌است که می‌گوید: «دولت کمیته‌ی دایمی

برای اداره‌ی امور عمومی بورژوازی است».
به مرحله‌ای رسیده‌ایم که باید توقف کنیم و دست به تغییری اساسی بزنیم. کم‌ترین کاری که می‌توان انجام داد سرنگونی دولت دایمی شرکت‌های چند ملّیتی است.
اگر نسبت به هم تعهد داشته باشیم می‌توانیم پیروز شویم چرا که تاریخ فرصت گران‌بهایی را در اختیار ما قرار داده‌است و باید از آن استفاده کنیم.
سوزان جرج، سیاتل، نوامبر ۱۹۹۹

پیش‌درآمد

اِما بِرچام[1]

پیروزی از آن ما است.

زمانی‌که دومین ویرایش این کتاب به دست چاپ سپرده می‌شد، آثار تظاهرات جِنوا[2] هم‌چنان در پهنه‌ی جهان طنین‌افکن بود، پلیس ایتالیا به طرز بی‌رحمَانه‌ای به تظاهرات خیابانی یورش برد و جوان معترضی به ضرب گلوله‌ی پلیس جان باخت. روز بعد صدها هزار نفر از بیش از پنجاه کشور به جِنوا آمدند تا نشان دهند هراسی به دل نداریم و متفرق و جدا نخواهیم شدَ. ما رشد می‌کنیم، نیرو می‌گیریم و عزم‌مان را جزم می‌کنیم.

شعار مجمع اجتماعی جِنوا[3] این بود«شما هشت گروه هستید ما ٦ بیلیون نفر». گروه هشتی‌ها دَستان هم را فشردند و با اداواطوار عکس گرفتند. هزینه‌ی این همایش برای مالیات‌دهندگان سه برابر بودجه‌ی بهداشت عمومی کشور تانزانیا بود ولی هیچ یک از دیون جدید کشورهای در حال توسعه ملغی نشد. رهبران ما این آمار را می‌پذیرند که روزانه ۱۹۰۰۰ کودک در کشورهای در حال توسعه می‌میرند تا بانکداران غربی بتوانند بهره‌ی دیون غیرقابل پرداخت را دریافت کنند- این رهبران فقط نمی‌خواهند کاری در این خصوص انجام دهند. به نظر می‌رسد که اکثریت جمعیت جهان ـ طبق برآورد سازمان ملل ۱/۲ بیلیون نفر در شرایط فقر شدید زندگی می‌کنند ـ جزو کسانی نیستند که به تمایلات این سیاستمداران رأی دهند. زمانی که ۳۰۰/۰۰۰ تن از ما در خیابان‌ها رودرروی آن‌ها می‌ایستیم، زمانی که ما تظاهرات منسجم و متحدی را در ۵۰ کشور دیگر دنیا برگزار می‌کنیم، آن‌ها با تمام توان خود می‌کوشند ما را بی‌اعتبار سازند، پراکنده کنند و از میان بردارند.

---

1. **Emma Bircham**
2. **Genoa**
3. Genoa Social Forum

در جنوا آن‌ها موفق نشدند.

وقتیَ اولین چاپ این کتاب بیرون آمد، ما دقیقاً شاهد بودیم که در گوتنبرگ[1] از مهمات جنگی واقعی علیه معترضانی استفاده شد که در زمان اجلاس سران اتحادیه‌ی اروپا دست به تظاهرات زده بودند. جنوا تأیید مسیر مرگباری است که دولت‌های جهان می‌خواهند اوضاع را بَدان سو به‌کشانند. این دولت‌ها به جای‌آن‌که به مشکلات و مسایل مورد اعتراض بپردازند، ترجیح می‌دهند به انسان‌هایی حمله کنند که صدای اعتراض‌شان طنین‌افکن است.

آن‌گاه که صدها هزار تن متفق و یک صدا اما به زبان‌های مختلف در خیابان‌ها فریاد برمی‌کشند«جهان دیگری ممکن است» همین کلمات است که به تدریج شکل می‌گیرد و به آینده‌ای اشاره می‌کند که منافع مردم بر سود، و منافع انسانی بر منافع شرکت‌ها مقدم خواهد بود. فایده‌ی سرمایه‌داری تمام شده‌است. سرمایه‌داری آن‌چنان نابرابری ایجاد کرده است که در کل تاریخ بشر بی‌سابقه است ـ امروزه سه نفر بیش از ۴۳ کشور از فقیرترین کشورهای دنیا ثروت دارند. مدت‌های مدیدی است که توزیع مجدد ثروت از تُهی‌دَستان به ثروت‌مندان ادامه دارد و کل فضای جامعه را فاسد و بی‌ارزش ساخته است. جهان دیگری لازم است.

زمانی که سیاست‌گذاران جهانی تصمیم گرفتند برای مذاکرات بعدی سازمان تجارت جهانی در صحرای قَطَر و برای همایش بعدی گروه ۸ در شهر کوچک کانادایی کاناناسکیس[2] نهان شوند ما در خیابان‌ها فریاد برکشیدیم: «عالی است، آن‌ها را فراری دادیم.» به هیچ وجه پاسخ اعتماد رهبران این نبود که آن‌ها به نفع مردمی که ادعای نمایندگی‌شان را دارند قدم برمی‌دارند. این رهبران غلامان حلقه به گوش شرکت‌ها هستند و به درستی‌که مایه‌ی هراس مردمی را که سلامت و رفاه‌شان را در مسلخ سود قربانی می‌کنند فراهم می‌سازند.

---

1. **Gothenburg**
2. **Kananaskis**

«همبستگی». آن‌چه تظاهرات جنوا مخصوصاً نشان داد این بود که از هم نخواهیم گسست. آن‌چه صدَها هزار عضو اتحادیه‌های کارگری، سوسیالیست‌ها، آنارشیست‌ها، طرفداران محیط زیست، فعّالین حقوق بشر، مبارزان مذهبی و سایرین نشان دادند این بود که در عمل می‌توان متحد شد. جنوا آزمونی بود برای جنبش ضدسرمایه‌داری. ما از این آزمون سربلند بیرون آمدیم و بیش از هر زمانی اعتماد به نفس پیدا کردیم. در مؤخره‌ی این چاپ، تام بی‌یَن[1] حوادث جنِوا را بررسی می‌کند و راهی پیش روی جنبش می‌گذارد.

تظاهرات گسترده از سیاتل تا جنوا بحران حیرت‌آور مشروعیت را نشان می‌دهد ـ که از زمان جنگ وِیتنام بی‌همتا بوده است. دولت‌ها و شرکت‌هایی که به نام ما حکومت می‌کنند نشان داده‌اند که به نحوی خارق‌العاده توان چنین کاری را ندارند. مجبور شده‌ایم که برای دفاع و صیانت از جهان خود از گزند کسانی که به طرز فاجعه‌آمیزی آن را به مسیری خطا می‌رانند، به خیابان‌ها بریزیم.

ممکن است خَدَم و حَشَم آن‌ها ما را به هراس اندازد و سراسیمه سازد، امّا سرمایه‌داری ذاتاً قدرت خود را از ما به‌دست می‌آورد. ما آدم‌هایی هستیم که ثروت آن‌ها را ایجاد می‌کنیم، پس فقط باید ایجاد ثروت را به نفع همه تغییر داد. این آن پروژه‌ی بنیادین است که از دل جنبش ضد سرمایه‌داری، زمانی که تظاهرات خیابانی به تدریج به اعتصابات، اعتصابات گسترده، پیوند می‌خورد و تمام دنیا را فرا می‌گیرد، سر بر خواهد آورد. معنی ضد سرمایه‌داری همین است: نوید فرا رفتن از سرمایه‌داری به سوی دنیایی دموکراتیک‌تر و رادیکال‌تر، دنیای خودحاکمیتی[2]، و خودکفایی[3].

زمانی که تونی‌بِن[4] در سخنرانی خود در فوریه‌ی امسال در آغاز

---

1. **Tom Behan**
2. self- government
3. self-sustaining
4. **Tonny Benn**

گردهمایی کنفرانس مقاومت جهانی در لندن اعلام کرد: «دیگر در وضعیت تدافعی نیستیم»، تشویق رعدآسای حضار برخاست. چنین درکی از نظر هزاران فعال حاضر در آن‌جا که در سال‌های دشوار دهه‌ی ۱۹۸۰ و ۱۹۹۰ در کنار هم یا به‌طور انفرادی تحت شرایط دخالت‌های سبعانه‌ی تاچریسم و گردش به راست سریع حزب نوین کارگر فعّالیّت کرده بودند واقعی می‌نمود.

از زمان سیاتل تصویر وسیع‌تری در اذهان جلوه‌گر شده است و جِنوا آن را تقویت کرد. این تصویر نشان می‌داد که دیگر در جهان خصوصیِ، کوچک و بی‌نظم شده‌ی خود تنها نیستیم، جزیی از جنبشی هستیم که عزمش را جزم کرده است تا در برابر این دنیا دست به کاری بزند، جنبشی که به این نتیجه رسیده است جای‌گُزین این نظام امری ممکن است. به این درک نایل آمده‌ایم که نظامی که در این گوشه‌ی دنیا در یک عرصه‌ی زندگی ما را سرکوب می‌کند همان نظامی است که آشفتگی و ویرانی خود را در عرصه‌ی دیگری فرو می‌ریزد. پی‌برده‌ایم که تغییر بنیادین در جامعه ضروری است.

هدف کتاب حاضر این است که به فعّالین جنبش با هر نوع گرایشی که دارند این شناخت را بدهد که لازم است با مبارزان حوزه‌های دیگرِ مبارزه و کسانی که در کشورهای دیگر جهان فعالیت می‌کنند اتحادَ آگاهانه‌ای برقرار کنند تا از هم جدا نشویم. این کتاب هم‌چنین قصد دارد بحث درباره‌ی این‌که مقصدمان کجاست و چگونه به آن خواهیم رسید را ادامه دهد تا در عمل متحد شویم.

چیزی نداریم که از دست بدهیم، امّا بسیاری از چیزها را به‌دست می‌آوریم.

درباره‌ی نویسنده :

اِما بِرچام ناشر کتاب‌های بوک مارک است.